

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. De apparatu faciendo, ad Missiones aggrediendas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

loquitur: quantum præterea excelleret Seminarium, quod nunc erectum est pro Græcis adolescentibus, prætermittis aliis, ex eo maxime constat: nam alumni, qui nunc in Seminario Græcorum (& idem etiam fit in aliis) instruuntur ac educantur, non omnes huius vineæ excolutores futuri sperantur: multi enim ad Clericatus dignitatem non promoveantur, promoti verò non omnes eo animarum zelo feruntur, quem urgens suæ nationis necessitas exposcit: ac denique cum viros Apostolicos, heroicis virtutibus ornatos, doctrina excellentes, prudentia insignes, animarum studium & cura prærequirit, quid conferent adolescentibus tanto munere, virtus Religiosis, ætate maturis, moribus probatis, zelo ardentibus comparati?

Quod si ratione expensarum res forsitan difficilius apparet, quam revera sit, non esset de erectione horum Seminariorum desperandum: Nam si singula Seminaria singulis Ordinibus à Summo Pontifice commendarentur, dubium non est, quin Religiosorum Ordines singuli partem oneris assumerent, arque inflammati desiderio Apostolicæ Sedi animarumque salutari interveniendi, unusquisque usum aut alterum Seminarium pro natione sibi deputata erigeret, propriis sumptibus aleret, ac demum illarum gentium patrocinium assumeret; sanctæque amulatione, Ordinibus inter se certantibus, ferveret opus, ac zelus cresceret animarum.

Præterea cum in Ecclesia DEI innumera sint Religionēs pro salute proximorum procuranda, instituta, oporteret aliquam de novo fundari, cujus scopus ac finis particularis; præter orationem & contemplationem, esset fidei per universum orbem propagatio, & infidelium omnium ad Ecclesiæ unitatem, fideique veritatem reductio: nam licet plurima sint, quæ animarum conversioni studeant, divisa tamen sunt eorum piissima studia, ac partim Fidelibus, partim verò Infidelibus impenduntur. Nulla verò est in Ecclesia DEI hucusque congregatio erecta, quæ solum animarum conversioni procurandæ destineret. Quamobrem foret opus DEO longe acceptissimum, si huic functioni Religio aliqua à sancta Sede Apostolica institueretur, quæ unice conversioni Infidelium invigilaret, atque inter ipsos ut plurimum versaretur.

Illud denique in electione huiusmodi Ministrorum occurrit considerandum, viros Religiosos hominibus aliis huic muneri esse aptiores, ut antea lib. 1. plenius disputavimus, tum ratione status ipsorum, qui sanctissimus est, & quò quis sanctior, eò etiam aptior esse iudicatur: tum quia precibus, exemplo, doctrina, opere, ac sexcentis aliis modis ceteros operarios in excolenda vinea Domini antecellunt. Desiderat enim DEUS, Evangelio suo disseminando, pauperes, humanitque omnibus præsidii destitutos operarios. Deinde homines majorem his fidem præbent moremque gerunt, qui doctrinam cum vitæ integritate conjungant. Denique Religiosi alii sunt expeditiores mutuis inter se auxiliis refocillati: quæ omnia non parum conducunt animarum profectibus. Quare par est, ut per Religiosos viros, qui Christum & animas sitiunt, negotium hoc passim peragatur.

Hanc enim teri semitam ita voluit Deus, ut per Religiosas familias, quæ Christiani orbis fuere seminata ab Apostolorum ferè temporibus, maxime verò hæc nostra ætate, ut supra demonstravimus, ferè totius orbis conversio

Thom. à Jesu Oper. Tom. 1.

procuraretur. Religiosi quippe sunt præcipui, qui hodiernis temporibus, pro animarum profectu, tuendaque Ecclesia, contra demones bella gerunt, qui fidem per universum orbem usque ad extremos Indos propagarunt. Quæ quidem omnia apertissime expressa mihi videntur, in præclara quadam visione, quæ Innocentio III. Pontifici contigit. Cum enim DEI sapientia Franciscani Ordinis initia in ipso Francisco, & undecim Sociis ponere jam cœpisset, isque tantus factus proximus esset partui, ita divinus ostensus esse dicitur Innocentio Pontifici, ut videre sibi visus sit Lateranensem Basilicam, quæ tum sedes erat Pontificum, convulsis fundamentis collabentem; pauperem verò quendam accurrere, qui eam humeris suppositis sustineret. Quod visum, cum paulò post Franciscus illum una cum suis adisset, novam vitæ regulam approbandam deferens, eo confecto, eaque regula accuratius expensa, nihil dubitavit Pontifex, quin ad ipsum ipsiusque familiam pertineret, idque extitit ipse demonstravit. Nam non modò ætas illa, quam primum hic Ordo prodiit, mirabiliter ejus operâ adjuta & illuminata est, sed totis his trecentis, & septuaginta sex annis, quibus deinceps stetit, hoc semper egit, ut DEI Ecclesiam quasi fulciret.

Hæc autem laus cum Franciscanæ familiæ non falsò, nec temerè, sed vero ac solido cælestis illius visionis testimonio tribuatur: eadem mihi videtur sine ulla dubitatione tribui posse ac debere Dominicanæ, quæ in hanc eandem curam pari industria incubuit: eadem etiam aliis Ordinibus, quos deinceps tanquam variis horis operarios in hanc Domini vineam misit. Quæ quidem si de singulis verè dicuntur, ut ad Ecclesiæ culturam, dignitatem, propugnationem, tantoperè contulerint, quanto verius de universis simul conjunctis: ut nos latius in superioribus sumus profecti, & quidem res ita aperta est, & ante omnium oculos, atque inter manus versata, ut opus non sit in ea comprobanda amplius immorari. Utinam quotannis, ex Religiosis Ordinibus sanctiores viri à Sede Apostolica seligerentur, qui in vineam Domini excolendam mitterentur, reliqui autem in mercenariis, sive Religiosis, sive sæcularibus, qui in exilium potius, vel ad mercaturam exercendam, quàm ad lucrificandas animas missi videntur, omnino revocarentur: cum plus destruat unus, quam plures ædificent. Cum, experientia teste, conspiciamus paucissimos Religiosos, exiguo annorum spatio, in Indorum conversione magna & mirabilia, DEO adjuvante, præstitisse.

C A P V T I V.

De apparatu faciendo, ad Missiones aggrediendas.

Missionum opus arduum est sanè, & omnes humanas vires superans: quare oportet id ipsum aggressuros paratos instructosque omnino esse, ad immensos labores sufferendos, ac superandos: minus enim jacula feriunt quæ prævidentur. Et ut optimè Chrysostr. Orat. 5. in Iudæos Dom. 5. ferè in principio: *Ne vobis, inquit, mirum videatur, si ante tempus munimus & armamus animas vestras. Quandoquidem & inter agricolas, qui vigilantes & industrij sunt, cum habent vicinum torrentem, qui vexat laditque segetem, non cum suo tempore torrens inundat videlicet hieme; sed*

tempus illud praverentes, & ripas obsepunt, & aggeres erigunt, & fossas agunt, denique modis omnibus sese preparant adversus torrentis futuram violentiam: dum enim tranquillus est & stagnans, atque angustus, facile est illi admoliri manus: verum postquam increvit, multoque aquarum impetu fertur violentus, non proinde facile est exundantibus obistere. Eoque multo ante tempore praverunt illius irruptionem, unde quaque preparantes quicquid agros possit tutos reddere. Eundem ad modum & milites, & nauta, & agricola, & messoris facere consueverunt: Siquidem & milites priusquam veniat pugnandi tempus, & thoracem abstergunt, & scutum, si quid desit, circumspiciunt, & frenos apparant, & equos omni diligentia nutriunt, ceteraque omnia rectè & diligenter curant. Similiter & nauta, priusquam navim in portum detrahant, & clavum apparant, & instaurant latera, & renos dolant, & vela consarcinam: denique quicquid præterea ad totius navis armaturam pertinet, diligenter accurant. Quin & messoris consimili modo multo ante diebus, & falces acuunt, & aream præparant, boves item & currum, breviter quicquid ipsis ad messem & trituram conducibile iudicant. Immo videas omnes homines, si quid rerum agendum est, prius ad eas apparatus facere, ut cum advenerit rei agenda tempus, facile faciant quod est opus. Hos igitur & nos imitantes præmunimus multo ante diebus animas vestras. Hactenus Chrysothomus. Ante omnia igitur oportet Ministros attendi desiderare quanta sit hæc res, quam ardua, & quam honorifica ipsis Religiosis, ut ipsi ad hoc tam magnam Apostolicum ac præclarum munus adhibeantur, & eligantur à DEO.

Sæpius item recogitent barbarorum, atque aliorum Infidelium veram ad fidem conversionem difficilem esse, Evangelique prædicationem inter Infideles fuisse semper difficillimam, & ejus fructificationem existimatione nostra longè laboriosiore. Verè hoc non opus hominis est, nec alterius cuiusquam quam DEI, quod ipse sibi proprium vult; hoc est enim opus DEI ut credatis in eum, neminemque venire dicit ad se, nisi cum Pater traxerit eum: fidemque donum DEI esse, cordaque hominum in manu Domini: quibus testimonis Spiritus sanctus certissimos nos esse voluit, neque industria, neque laboris nostri, aut diligentia esse, vocationem gentium ad Evangelium, sed tantum solus miserantis & prævenientis DEI.

Joan. 6.
Ephes. 2.
Prov. 21.

Quare sedulus operarius animam assiduis orationibus præparet, atque in his potissimum studium collocet, spem omnem in caelesti gratia fundans, & divinae misericordiae fores continuè pullans. Inter omnes verò virtutes futuræ Evangelicæ functioni necessarias, præcipuum locum vindicat Humilitas Christiana, quæ ut eleganter profequitur Pater Acoſta, in libello illo aureo, de procuranda Indorum salute, neque magna sapit, neque sibi pollicetur illustria, neque labore frangitur, nec fructus etiam tenuissimos indignatur, nec prius de manipulis & horreis cogitat, sed de semente & aratro, hiemem & glaciem non horrescens, & quamquam fructum desideratum non consequatur, indignè non fert, cogitans utrumquemque secundum proprium laborem, mercedem accepturum. Quare Ministri humilitate præditi, periculo rei facti, etsi plurimæ difficultates sese præsentent, nec desperatione, nec labore vincuntur, quamvis fugem vel nullam, vel exiguam; sudores verò magnos & diuturnos ferant. Neque suis tantum sacrificiis & precibus verus humilis, quantumvis assiduis & ferventibus, confidit; sed aliorum etiam Christi servorum preces & auxilia studiosissimè efflagitare debet, ut sic certius orationes exaudiantur: Curet deinde per aliquot dies sibi ipsi attendere, orationis tantum studio vacans, ut sic virtutibus orationibusque armatus, ad prælianda bella Domini incedat.

De aliis verò prærequisitis pro apparatus comparando, quæ propè infinita sunt, plura possemus notare; sed quia hæc potius pendunt ex qualitate, circumstantiisque Missionum, oportebit expendere, an in remotissimas regiones, an in vicinas parandum sit iter; ad quas præterea nationes & sectas destinentur: pro varietate enim tam Regionum, quam sectarum componendus est apparatus, præparanda sarcina, aprandaque instrumenta, ut sunt libri, ceteraque omnia, quæ tam ad viaticum spectant, quam ad alia, quæ agentibus jam in terris infidelium conducere queant, quæ potius ex prudentia Ministrorum, quam ex scriptis regulis pendunt. Illud tamen summo opere juvabit, si prius illarum gentium, quas DEO lucrari parant, linguarum, morum, errorum, & rituum plenam notitiam antea comparaverint.

